23.11.2022

Talousvaliokunta

Eduskunta

Lausunto Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotusluonnoksesta neuvoston asetukseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 93, 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtiontuen muotoihin rautatie-, sisävesi- ja multimodaalisen liikenteen alalla (U 70/2022 vp)

Talousvaliokunnassa on käsiteltävänä Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotusluonnoksesta neuvoston asetukseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 93, 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtiontuen muotoihin rautatie-, sisävesi- ja multimodaalisen liikenteen alalla (U 70/2022 vp). Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry on saanut kutsun asiassa asiantuntijana kuultavaksi ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Ehdotetulla liikenteen valtuusasetuksen nojalla komissio voi antaa SEUT -sopimuksen 93 artiklan mukaista tukea koskevia ryhmäpoikkeusasetuksia, jos kyseiseen tukeen liittyvä kilpailun ja kaupan vääristymisen riski on vähäinen. Tuleva valtuusasetuksen nojalla annettava ryhmäpoikkeus kattaisi komission päätöksentekokäytännön mukaisesti toimenpiteet, jotka kuuluvat SEUT-sopimuksen 93 artiklan soveltamisalaan ja tukevat rahti- ja matkustajaliikenteen siirtymistä saastuttavammista liikennemuodoista (erityisesti maantieliikenteestä) vähemmän saastuttaviin ja kestävämpiin liikennemuotoihin ja - ratkaisuihin.

SKAL pitää komission ehdotuksen tavoitetta yksinkertaistaa valtiontukimenettelyjä ja edistää valtiontukisääntöjen täytäntöönpanon valvontaa sinällään kannatettavana. SKAL kuitenkin edellyttää, ettei ehdotetulla soveltamisalan laajentamisella vääristetä kilpailua. Valtiontukien ennakkoilmoitusvelvollisuudesta ryhmäpoikkeuksella vapautettavat tuet tulisi suunnata siten että ne eivät vääristä kilpailua julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen ja muiden toimijoiden välillä. Lisäksi on pyrittävä minimoimaan vaikutukset tasapuolisiin kilpailusuhteisiin eri toimijoiden välillä, samoin kuin eri liikennemuotojen välillä.

SKAL haluaa tuoda esille, että kun eurooppalaisia liikenneverkkoja ja toimivia liikennemarkkinoita hyödynnetään päästövähennystoimiin, se on tehtävä kustannustehokkaalla tavalla, joka huomioi myös unionin reuna-alueet, kuten Suomen.

Suomen kotimarkkinoilla rautatieliikenteen ja sisävesiliikenteen toimijoita on rajallinen määrä ja näin ollen tulee huomioida myös maantieliikenteessä tehtävät päästövähennystoimet ja multimodaalit liikenneyhteydet. Digitalisaation entistä parempi hyödyntäminen sekä ajoneuvokaluston uudet käyttövoimat ja uusiutuvat polttoaineet on myös otettava huomioon täysimääräisesti osana pyrkimyksiä vähentää liikennesektorin hiilidioksidipäästöjä.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Anssi Kujala
toimitusjohtaja

Ari Herrala
edunvalvontajohtaja